

Zároveň si však uvedomujeme úroveň miezd, z ktorých ľudia, najmä tí mladí, musia platiť svoje životné náklady a ešte si šetriť na budúcnosť. Tá je stále hlboko pod úrovňou v západnej Európe. Podľa štatistiky za rok 2013 zaplatil priemerný Slovák ročne za všetky svoje poisťky – teda za životné poistenie, PZP a ďalšie – sumu 399 eur, kým obyvateľ Rakúska 1 954 eur a priemer pôvodnej EÚ-15 je ešte vyšší – 2 713 eur.

• **Pracujete vo finančnom sektore už dlho, ale predtým to bolo najmä bankovníctvo. Ako vnímate rozdiely medzi prácou v banke a v poisťovni?**

Poisťný biznis je zameraný na dlhšie obdobie. My kryjeme riziká na dlhé roky, napríklad pri bežnom životnom poistení to môže byť na 20 – 30 rokov. Banky v takom časovom horizonte štandardne nerozmyšľajú.

• **Pri hypotékach možno áno.**

To je len malá časť ich biznisu. Poisťovací biznis je dlhodobejší z princípu. Krytie rezerv musíte kalkulovať na 50 rokov, čo si vyžaduje odlišný prístup.

Druhá vec – a považujem to za výhodu pre poisťovníctvo – je nižšia regulácia, takže my máme stále možnosť robiť, v tom dobrom zmysle slova, obchod a biznis. Banky sú teraz regulované už tak, že keď chcete klientovi ponúknuť nejaký produkt, musíte si to trikrát rozmyslieť – vedieť, na čo sa ho musíte spýtať, aký profil musí mať, aké riziko tam je, lebo inak narazíte na ochranu spotrebiteľa.

• **Tak to je aj jeden z dôvodov, pre ktoré ste aj vy prešli z bankovníctva do poisťovníctva?**

Napríklad, áno (smiech).

• **Regulácia bánk je aj reakciou na finančnú krízu, v ktorej práve ony zohrali svoju problematickú úlohu.**

Áno. Pred krízou bol celý finančný trh veľmi liberalizovaný a je pochopiteľné, že potom nastúpila regulácia. Bankovníctvo bolo „na rane“, lebo každý vám povie, že krízu spôsobili banky. A dosť veľa bánk aj skrachovalo. Na druhej strane, len jedna poisťovňa mala problémy v súvislosti s krízou – sídli v USA.

Kooperatíva aj celá skupina VIG vykázali vysoký zisk – klient v nich má stabilného partnera.

Takže banky a poisťovne vnímajú riziko rozdielne a počas krízy sa to prejavilo. Dlhodobý prístup v poisťovníctve sa ukázal byť jeho výhodou.

• **Veríte v stabilitu spoločnej meny? Ako vidíte ďalší vývoj ekonomiky v Európe?**

Som presvedčená, že euro je veľmi dobré pre krajiny v eurozóne. Aj Slovensku pomohlo prejsť cez krízu s relatívne malými škodami – stále sme mali rast HDP, s výnimkou jediného roka.

Ale bolo to aj preto, lebo Slovensko zodpovedne plní svoje úlohy vyplývajúce z členstva. Bohužiaľ, v Európskej únii sú aj krajiny, ktoré si nerobili domáce úlohy a teraz to pociťujú. Prítom ani celková situácia vo svete nie je jednoduchá; na Ukrajine je vojna, vedú sa diskusie o zdrojoch energie, je množstvo ďalších problémov. Predpokladám však, že svetová ekonomika sa bude rozvíjať pozitívne, aj keď určite nie tak rýchlo, ako sme to videli pred rokom 2009.

• **K pôsobeniu veľkých, ale aj menších spoločností dnes patria aj nekomerčné aktivity v oblasti spoločenskej zodpovednosti. Aký je prístup poisťovne Kooperatíva k tejto sfére?**

Považujeme ju za veľmi dôležitú, a to hovorím za celú našu skupinu VIG. Máme jednu špeciálnu aktivitu – Social Active Day, ktorú zaviedol predseda dozornej rady VIG pán Günter Geyer. Spočíva v tom, že všetci pracovníci veľkých poisťovní v celej skupine majú nárok na deň voľna, ak tento deň venujú dobrovoľníckej práci v sociálnej oblasti. U nás v Kooperatíve sa skoordínujú celé pracovné tímy a idú spoločne realizovať dobrovoľnícke aktivity do niektorého zo zariadení pre deti, krízového centra alebo zariadenia pre ľudí so zdravotným postihnutím, s ktorými máme spoluprácu a je ich v rámci Slovenska niekoľko. Snažíme sa darovať aj čas a skúsenosti, nielen peniaze. Kolegovia aj ja sa tak stávame nielen svedkami, ale aj aktívnymi účastníkmi ich príbehov. Záujem, láska a čas znamenajú v tomto prípade viac ako peniaze.

Pripravil: Juraj Filin

Foto: Kooperatíva/archív; TASR

Sporenie alebo investovanie?

Aj vy sa môžete stať kapitalistom – správnym využitím svojich peňazí.

Ľudia na Slovensku často nerozlišujú medzi investovaním a sporením, čo je chyba. Andrea Straková, odborníčka na osobné financie z Partners Group SK, sporenie označuje za odloženú spotrebu. „Slováci často sporia na konkrétny účel, dovolenku, auto, rekonštrukciu domu či štúdium detí. Dá sa povedať, že si vytvárajú rezervu, ktorú následne minú, a výsledkom je, že uplynie veľa času a sú opäť na nule,“ vysvetľuje.

Keď peniaze produkujú peniaze

Investovanie je, naopak, kupovanie aktív, kedy investor kupuje aktívum a poberá pasívny príjem za jeho držbu. Pod aktívami sa rozumejú akcie a dlhopisy. Výnos z akcie je dividenda a výnos z dlhopisu je kupón. „Častým argumentom ľudí

je otázka, kde na to majú vziať peniaze,“ hovorí A. Straková. Dôležité je vytvoriť si návyk odkladania určitej sumy, a to už v skorom veku. „Najsilnejším faktorom pri dlhobodej tvorbe kapitálu nie je ani tak výška a množstvo, ale čas sporenia, teda to, ako dlho peniaze pracujú,“ vysvetľuje.

Najväčším rizikom investovania je pritom podľa nej – neinvestovať. „Nepoznám nikoho, kto by zbohatol sporením – a môže za to inflácia,“ hovorí A. Straková. Tá je dlhodobo na úrovni 3 % a menej, čo sa odráža na nízkych úrokových sadzbách. „Musíme hľadať aktívum, ktoré nám zarobí viac ako 3 %, inak reálna hodnota našich peňazí klesá,“ dodáva odborníčka.

Hlas pre podielové fondy

Na rozdiel napríklad od zlata majú akcie nominálnu hodnotu rovnakú aj desiatky rokov, podobne aj dlhopisy, a sporiteľ inkasuje z titulu ich držby. Preto by mali akcie a dlhopisy tvoriť základ investovania. „Slováci by často najradšej

na dôchodok „investovali“ na bežnom účte a špekulovali s devízami, s akciami a so zlatom. Podielovým fondom sa vyhýbajú, pritom žiaden z nich nikdy v histórii neskrachoval,“ upozorňuje A. Straková. V podielových fondoch dochádza k nárastu alebo poklesu, čo však nie je strata. „Stratu má investor len vtedy, keď podľahne emócii pri poklese fondu a hneď akciu predá,“ vysvetľuje.

Na Slovensku je vyše 600 podielových fondov, od konzervatívnych až po dynamické, vo svete ich je viac ako 10-tisíc. Ako si z nich vybrať? „Základným portfóliom by mali byť globálne akciové trhy a veľké spoločnosti, teda piliere ekonomik. Následne skôr korporátne dlhopisy, ako štátne,“ radí A. Straková. Odporúča pritom zadefinovať si najmä investičný horizont – obdobie, počas ktorého budú pre nás peniaze pracovať – a odpovedať si na otázku, akú mieru rizika nárastu a poklesu sme ochotní akceptovať.

PZ